

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE:

Příloha k protokolu o státní bakalářské zkoušce.

DIPLOMANT: MENSENDORFF-POUILLY Adam**Obor: Herectví ALD****OPONENT DIPLOMOVÉ PRÁCE: MgA. Mazúch Branislav**

„Přepřemýšlené“, „z hlavy“, „intelektuální konstrukt“ - chce se slovy Adama Mensdorfa-Pouilly, která jsou pravděpodobně výroky pedagogů, případně režisérů na jeho adresu, začít tento oponentský posudek.

Jeho bakalářská práce nese název Herec a jeho zdroje. Jak autor v úvodu uvádí, cílem této práce je položit si „otázky spojené s nejistou přínosností některých zdrojů pro proces autorské herecké tvorby.“ Co ale autor chápe pod pojmem hercův zdroj? „Hercovým zdrojem budiž v této práci rozuměno vše, co je pro herce zdrojem inspirace, tvůrčím nebo vyjadřovacím prostředkem.“ Nedostává se autor již touto definicí do slepé uličky? Zdroj inspirace je přece charakteru vnějšího, s hercem nemá, resp. nemusí mít nic společného, tedy kromě toho, že herce může zvenčí oslovit/inspirovat a následně být hercem využit/použit v praktickém procesu tvorby, ať už zkoušení nebo hraní. Tvůrčí nebo vyjadřovací prostředek pak představují všechno to, co má herec k dispozici, aby uměleckému záměru dal konkrétní jevištní podobu, formu, resp. tvar. Zdrojem inspirace jistě může být výchova, vzdělání, rodinné zázemí, ale stejně tak to, s čím přichází herec do styku právě tady a teď (ať už během zkoušek nebo během představení).

„Během studia a skromné divadelní praxe pozoruji nedostatečnou vůli ze strany režisérů či pedagogů zužkovat (...) sumu vědění herce při autorské práci. (...) Součástí pedagogické práce na DAMU, zvláště v bakalářské části studia, by měla být i osobní práce pedagoga se studentem, odhalující a aplikující skutečný potenciál hercových zdrojů.“ Až doposud jsem se domníval, že přesně tímto způsobem osobní práce pedagoga se studentem na Katedře alternativního a loutkového divadla probíhá, a že právě tento osobní, nebo dokonce osobnostní přístup je onou silnou stránkou KALD, že pedagog KALD dokáže nejenom zužkovat sumu vědění studenta herectví (ne jenom), ale především tuto sumu rozvinout, případně ji dekonstruovat a představit ji různé možné podoby rekonstrukce a využití.

První otázka tedy zní:

- **Popište ideální model osobní práce pedagoga se studentem herectví KALD během bakalářského studia, pokud herecký ročník tvoří 10 studentů a bakalářské studium trvá 3 roky.**
- **Jak sestavit rozvrh, aby byl tento model funkční a aby osobní práci se studentem bylo věnováno dostatek času?**

„Vzdělání,“ jak píše autor, „tvůrce omezuje.“ Stejně tak další znalosti, vědomosti, dovednosti – to všechno má ve výsledku na hru/hravost, tvorbu/tvořivost negativní vliv, jelikož všechny tyto zdroje poskytují jistoty, které jsou vzhledem k živosti, spontaneitě procesu tvorby nežádoucí, resp. kontraproduktivní. Snad proto

autor své vývody směřuje k fenoménu „hloupého herce“, který je jako nepopsaný list papíru schopen autenticky napodobit nebo vytvořit cokoli, kdykoli a kdekoli. V souvislosti s jazykem pak dospívá k tvrzení, že „herec osvobozený od okovů gramatických je schopen s daným jazykem zacházet zcela odlišným tvůrčím způsobem, který divák může ocenit jako něco nového.“

Pro prozkoumání svých dohadů si autor vybral 4 režiséry: Hanu Burešovou, Dušana Davida Pařízka, Jiřího Adámka a Jiřího Havelku.

Hana Burešová například hloupým hercem nazývá toho, který nemá hereckou inteligenci, kterému chybí bezprostřední hravost, kterého inteligence omezuje tím způsobem, že se herec neustále kontroluje a sleduje sebe i partnery na jevišti, toho, který nemá dar reagovat na partnera tak, jak je to potřeba v dané situaci a roli.

Dušan David Pařízek považuje herce za rovnocenného partnera a touží po hercích vzdělaných. Díky univerzálnosti svého přístupu je ale nakonec schopen „pracovat se všemi.“

Jiří Adámek v souvislosti s inteligentním hercem specifikuje: „Problém je: Když nějaké procesy týkající se inteligence a ratia blokují to, co se má odehrávat při zkoušení. Jak to nazvat? Možná vkročení do neznáma, možnost nechat se vést tím, co se na zkoušce odehrává.“

A Jiří Havelka se na adresu hloupého herce zamýšlí slovy: „Hloupým hercem je ten, který necítí vztahy, je nesensitivní, je na zkoušce k ničemu a řeší jen sebe a své problémy.“

Závěrem dospívá Adam Mensdorf-Pouilly (pod vlivem Jiřího Adámka) k tvrzení, že podstatnou vlastností herce je schopnost svoje vzdělání a vedlejší dovednosti „zahodit“. Jak? Důvěrou v režiséra (nebo také pedagoga) a jistotou, že si jako herec smí dovolit vše včetně toho, co by z hlediska teorie určitého zdroje nebylo správné. Z práce na diskové inscenaci Moře klidu pak pro autora práce plyne, že „nikoli samotné zdroje herce, ale jeho schopnost učinit z nich jedno velké pole hry je rozhodující.“

Doplňující otázka:

- **Jak se liší osobní přístupy Vámi vybraných režisérů k hercům během procesu zkoušek?**
- **Kterému z nich se podle Vás daří nejlépe zužitkovat sumu vědění herce při autorské práci a proč?**

Návrh klasifikace A, B, C, D, E, F (bude doplněn v průběhu obhajoby):

Datum: 13.6. 2019

.....
p o d p i s